

здоров'я населення, психогігієни, безпеки руху, економіки охорони здоров'я, державної політики, психічного здоров'я, страхової медицини, безпеки та гігієни праці тощо. При цьому, важливо розуміти, що учасниками системи громадського здоров'я є державні інституції, громади, наукові заклади, заклади охорони здоров'я, роботодавці та бізнес, ЗМІ тощо, а завдання громадського здоров'я вирішуються за допомогою державних структур і колективних дій.

Вивчення розділу «громадське здоров'я» в рамках нової навчальної програми формує у студентів розуміння меж спеціалізацій і обов'язків у громадському здоров'ї, які є досить широкими і охоплюють діяльність не тільки сектору охорони здоров'я, а й інших причетних секторів, зокрема, освіти, промисловості, транспорту, сільського господарства, навколишнього середовища тощо, з якими співпрацює сектор охорони здоров'я в рамках міжсекторального підходу.

Основний акцент даного розділу навчальної програми зосереджено на основних оперативних функціях громадського здоров'я, основних послугах громадського здоров'я, пріоритетних заходах в межах реалізації кожної оперативної функції громадського здоров'я, включаючи епіднадгляд; моніторинг та реагування на небезпеки; захист здоров'я; зміцнення здоров'я; профілактику хвороб; стратегічне керівництво в інтересах здоров'я; забезпечення кадрами; забезпечення організаційних структур та фінансування; інформаційно-роз'яснювальну роботу, адвокацію і комунікацію, соціальну мобілізацію; розвиток наукових досліджень.

Наріжним каменем формування знань про організацію системи громадського здоров'я є вивчення її організаційної структури на різних рівнях та розподіл функцій між інституціями національного, регіонального та місцевого рівнів. В даному контексті важливим є розуміння організаційних принципів системи громадського здоров'я, якими є законність, міжгалузеве співробітництво та координація, визначення пріоритетів, ефективність, підзвітність, наступність. Програма націлює на диференціюван-

ня різноманіття кадрів системи громадського здоров'я, яке включає три основні групи працівників, а саме фахівців громадського здоров'я, працівників охорони здоров'я, задіяних у наданні послуг громадського здоров'я, та працівників, які не входять до сектору охорони здоров'я.

Висновки. Підготовка сучасної генерації магістрів медицини вимагає набуття компетентностей з питань організації системи громадського здоров'я, її основних оперативних функцій громадського здоров'я, знань і навичок з їх виконання в рамках міжсекторального підходу міждисциплінарної взаємодії.

Література

1. Осуществление концептуального видения политики Здоровье-2020: стратегическое руководство в интересах здоровья в XXI веке. / ЕРК ВОЗ. – Копенгаген, Дания, 2014 г. – 100 с.

2. Европейский план действий по укреплению потенциала и услуг общественного здравоохранения / ЕРК ВОЗ. – Копенгаген, Дания, 2012 г. – 52 с.

3. Инструмент самооценки выполнения основных оперативных функций общественного здравоохранения в Европейском регионе ВОЗ/ ЕРК ВОЗ. – Копенгаген, Дания, 2015 г. – 137 с.

4. Національна стратегія побудови нової системи охорони здоров'я в Україні на період 2015–2025 рр. Київ, 2015. 41 с.

5. Концепція розвитку системи громадського здоров'я в Україні, 2016. URL: http://moz.gov.ua/docfiles/Pro_20160309_0_dod.pdf.

6. Наказ МОЗ України від 20.03.2018 р. «Про затвердження Статуту Державної установи «Центр громадського здоров'я Міністерства охорони здоров'я України» <https://phc.org.ua/pages/about/documents>.

7. Грузева Т.С. Компетентнісний підхід до підготовки фахівців громадського здоров'я в Ягелонському університеті // Україна. Здоров'я нації. – 2017. – №4(45). – С.221-226.

МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОФІЛАКТИЧНИХ ЗАСАД ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ З ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я

Грузева Т.С., Галенко Л.І., Замкевич В.Б.

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця

Вступ. Ефективне функціонування служби громадського здоров'я в Україні потребує створення відповідного кадрового потенціалу, спроможного виконувати на належному рівні завдання у сфері громадського здоров'я, у т. ч. реалізацію основних оперативних функцій громадської охорони здоров'я. Це потребує обґрунтування методичних підходів до реалізації профілактичних засад підготовки фахівців з громадського здоров'я в сучасних умовах.

Матеріали та методи. Програмні та стратегічні документи ЄРБ ВООЗ, наукова література, у тч. навчальні програми підготовки фахівців з громадської охорони здоров'я, матеріали власних досліджень. Методи: бібліосемантичний, структурно-логічний аналіз, соціологічні дослідження.

Основна частина. Кафедра соціальної медицини та громадського здоров'я НМУ імені О.О. Богомольця другий рік поспіль забезпечує додипломну підготовку нової

генерації лікарів згідно з затвердженими програмами, які відповідають міжнародним освітнім нормам і стандартам, у т. ч. враховують європейські ключові компетенції фахівців з громадського здоров'я.

Програмами підготовки майбутніх лікарів з громадського здоров'я передбачено опрацювання широкого діапазону навчальних тем для формування у студентів відповідних теоретичних та практичних компетенцій, включаючи тематику профілактичного спрямування. Формування профілактичного світогляду майбутніх професіоналів з громадського здоров'я є, на нашу думку, одним із пріоритетів у їхній підготовці.

Тому, у рамках навчально-педагогічного процесу колектив кафедри приділяє велику увагу таким важливим профілактичним аспектам, як особливості формування здоров'я населення, соціально-економічні детермінанти здоров'я, чинники ризику та їх вплив на здоров'я, спосіб

життя населення, засади здорового способу життя, промоція здоров'я, профілактика захворювань тощо.

Формування профілактичних засад у студентів-медиків здійснюється як у процесі лекційного викладання теоретичного матеріалу за відповідною тематикою, так і шляхом обговорення на практичних заняттях найважливіших аспектів здоров'я, чинників ризику та оцінки їх впливу, особливостей способу життя населення, форм та методів формування здорового способу життя, промоції здоров'я, сучасних стратегій профілактики захворювань.

Проведені нами соціологічні дослідження виявили зацікавленість студентів профілактичною тематикою. Це, зокрема, підтверджують виконання студентами самостійних наукових робіт та виступи з доповідями з проблем профілактики захворювань та формування здорового способу життя на науково-практичних форумах різного рівня, активне обговорення профілактичної тематики на засіданнях студентського наукового гуртка, участь у виконанні наукових досліджень з вивчення поширеності чинників ризику розвитку захворювань та

обґрунтування шляхів протидії їх впливу у рамках НДР кафедри тощо.

Висновки. Одним із пріоритетів підготовки кадрового потенціалу національної служби громадського здоров'я є формування профілактичного світогляду майбутніх професіоналів у цій сфері.

Вирішення цього завдання потребує системного підходу, з творчим використанням різних форм і методів формування у студентів теоретичних та практичних компетенцій профілактичного спрямування.

Література.

1. Національна стратегія побудови нової системи охорони здоров'я в Україні на період 2015–2025 рр. Київ, 2015. 41 с.

2. Концепція розвитку системи громадського здоров'я в Україні, 2016. URL: http://moz.gov.ua/docfiles/Pro_20160309_0_dod.pdf.

3. Наказ МОЗ України від 20.03.2018 р. «Про затвердження Статуту Державної установи «Центр громадського здоров'я Міністерства охорони здоров'я України» <https://phc.org.ua/pages/about/documents>

ПРОБЛЕМА ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ В МЕДИЧНИХ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

Губарь А.О., Бачурін Г.В., Довбиш М.А., Довбиш І.М.

Запорізький державний медичний університет

Вступ. Професійна діяльність майбутнього фахівця-лікаря в сучасному суспільстві передбачає професійну мобільність, творчу самореалізацію, володіння спеціальним спілкуванням, вміння застосовувати технології, брати на себе відповідальність за вирішення завдань. Сучасному суспільству потрібні такі фахівці в системі охорони здоров'я, які здатні не тільки бачити проблеми, а й продуктивно вирішувати їх. Це все говорить про новий підхід до професійної підготовки студентів, відмову від зведення цього процесу тільки до засвоєння знань, умінь і навичок, що обумовлює необхідність формування у студентів професійних якостей, які забезпечують успішне виконання конкретних функцій, пов'язаних з майбутньою професією.

Основна частина. Сьогодні наша держава потребує фахівців, здатних постійно оновлювати свої знання, опанувати нові навички у відповідності з вимогами сучасності. І тому гарантувати гідне місце у світовій спільноті може лише висока якість освіти, відповідна підготовка фахівця, що відповідає всім змінам, що відбуваються. [1].

Перехід системи освіти на нові стандарти вимагає трансформацій в системі забезпечення якості підготовки фахівців, яка включає і процеси, і результати якості освіти.

Нажаль, якість освіти деякі вчені розуміють як контроль навченості, успішності. Однак якість освітнього процесу набагато ширше. Тому можна говорити про якість освіти як багатокомпонентної системи, яка включає в себе: якість освіти (якість мети, якість результату); якість змісту освіти; якість освітнього процесу (якість педагога, якість того, хто навчається); якість управління [2].

Система якості підготовки конкурентоспроможних фахівців в нашому вузі здійснюється за наступними напрямками: працевлаштування та аналіз затребуваності випускників на регіональному ринку праці, якість середовища життя і діяльності студента, інфраструктура забез-

печення якості освіти; нормативно-правова база забезпечення якості освітнього процесу; якість інформаційного та методичного забезпечення процесу навчання; сам процес навчання; компетентність професорсько-викладацького складу; технології та засоби забезпечення якості освіти; контроль результативності [3].

Існують наступні фактори, що безпосередньо впливають на якість освіти у ВНЗ: рівень змісту освіти в сучасному вузі; зміст навчальних курсів; рівень кваліфікації викладачів вузу і забезпеченість навчального процесу фахівцями відповідного спрямування; науково-дослідна діяльність вузу; використання результатів НДР в навчальному процесі; розвиток наукових досліджень навчального процесу; забезпеченість відповідною літературою; впровадження інформаційних технологій в навчальний процес; рівень організації виробничих практик, а також орієнтованість на роботу освітніх організацій; збалансованість графіка навчального процесу; нормування навантаження викладачів і студентів.

Був організований моніторинг і оцінка якості освіти, який проводиться протягом кожного семестру. Дан аналіз результатів самомоніторингу кафедр вузу, результати якого надані керівникам структурних підрозділів. У процесі моніторингу були використані наступні напрямки вимірників якості: планування якості освітньої діяльності, забезпечення якості освітньої діяльності, поліпшення якості самостійної роботи студентів, робота щодо поліпшення якості контролю, інформаційно-методичне забезпечення та застосування інформаційних технологій в навчальному процесі.

Проведено моніторинг студентів з використанням анкет за наступними напрямками: «Адаптація першокурсників до навчання», «Студентське самоврядування», «Думка студентів про організацію навчальної та позанавчальної